

Saanti Sijte
V/ Laila Bergstrøm
7530 Meråker

dato: 28. august 2015

NVE
v/ Silje Aakre Solheim
rådgiver
Seksjon for Vassdragsinngrep

Ang. dokument 201102887- Søknad om Møåa, Lødølja, Lauva, Styttåa, Råna og Mølnåa kraftverk i Tydal og Selbu kommuner i Sør- Trøndelag.

Saanti Sijtes distriktsgrense er fra Riksgrensen, gjennom Skardøra etter Rotåa(Tydal kommune) og ned mot Stuggusjøen. Derfra følges grensen til elva Tya, til den renner ut i Nea. Deretter følger den Selbusjøen til Tømra i Selbu, og fra Tømra gjennom Tømmerdalen og ned til Stjørdalen. Derfra går den østover etter Stjørdalselva og elva Tevla til Riksgrensen og grenserøysen ved Storlien. Derfra sørover etter Riksgrensen tilbake mot Skardøra. Saanti Sijte benytter beiteområder på svensk side.

Møåa og Råna ligger i Gåebrien Sijtes reinbeiteområde og eventuell uttalelse må dermed komme derfra. Mølnåa, Styttåa, Lauva og Lødølja ligger i Saanti Sijtes reinbeite område.

Mølnåa

I konsesjonssøknadens beskrivelse av tiltaket under arealbruk og eiendomsforhold(2.5) er Saanti Sijte utelatt. Det samme gjelder under punktet om brukerinteresser(3.14). Der står det, *sit.:* *Det er ingen kjente samiske interesser i området foruten noe reindrift.* Reindriften i området er vår sørsamiske kultur og bærekraft! Og skal ikke under noen omstendigheter sorteres under noe annet enn viktig! Saanti Sijte har gjennom aller tids bruk, sedvanerett, sterke rettigheter i området. I søknadens punkt om Reindrift (3.11)er det foretatt en vurdering ut fra reindriften arealkart og datagrunnlag med konklusjon om at området har liten til middels verdi for reindrift. Reindriftsutøvere med praktisk erfaring og lokalkunnskap i Saanti Sijte skulle vært involvert i starten av prosjektet da det er de som best kan vurdere følgene.

Mølnåa ligger langt nede mot Selbu. Likevel blir kraftverket fra vårt synspunkt sett samlet sammen med andre inngrep, og er en forringelse og tap av beiteland som bør erstattes. Ut fra vår reindrift per dags dato har vi ingen videre innsigelser.

Styttåa, Lauva og Lødølja

Disse tre kraftverkene ligger nære hverandre geografisk og er samlet i Skarpdalen i Tydalen, som er kjerneområdet til Saanti Sijte. Dermed blir disse tre inngrepene fra vår side vurdert samlet i tillegg til punktene nedenfor. I Skarpdalen har vi et gjerdeanlegg som benyttes til

kalvmerking, slakting og skilling. Området kan benyttes som reinbeite året rundt. Det er flere samleområder og trekkleier i nærheten

I Styttåas konsesjonssøknad under beskrivelse av arealbruk og eiendomsforhold (punkt 2.5 med vedlegg 7) er Saanti Sijte rettigheter utelatt. Det samme gjelder under punktet om brukerinteresser (3.14). Saanti Sijte har gjennom aller tids bruk, sedvanerett, sterke rettigheter i området. Under Reindriften (3.11 samt vedlegg 9) benevnes Skarpdalsvollen setergrend som sommerkvarter for oss. Dette er ikke riktig. Vi har gjeterhytter i Skarpdalen, som brukes hele året med forskjellig intensivitet alt etter hvordan reindriftsforholdene er fra år til år. I vedlegg 9 (kart 4, bilde 2, 5.1) er det antagelser og vurderinger som både er gale, og som forringer vår verdi av områdene

I Lauvåa konsesjonssøknad under beskrivelse av arealbruk og eiendomsforhold (punkt 2.5 med vedlegg 6) er Saanti Sijte rettigheter utelatt. Det samme gjelder under punktet om brukerinteresser (3.14). Saanti Sijte har gjennom aller tids bruk, sedvanerett, sterke rettigheter i området. Under Reindriften (3.11) benevnes Skarpdalsvollen setergrend som sommerkvarter for oss. Dette er ikke riktig. Vi har gjeterhytter i Skarpdalen, som brukes hele året med forskjellig intensivitet alt etter hvordan reindriftsforholdene er fra år til år. I separat vedlegg er det også antagelser og vurderinger som er både gale, og som forringer vår verdi av områdene.

I Løddølja konsesjonssøknad under beskrivelse av arealbruk og eiendomsforhold (2.4) er Saanti Sijtes bruk av området utelatt. Brukerinteresser (3.14) er mangelfull, og at reinen ikke kan forventes å bli påvirket er feil. Det nevnes heller ikke at samer sammen med grunneiere hadde en demonstrasjon forrige gang Løddølja skulle berøres av inngrep.

I de tre konsesjonssøknadene beskrivelse av tiltakene er Saanti Sijtes rettigheter utelatt. Saanti Sijte har gjennom aller tids bruk, sedvanerett, rettigheter i området. Reindriften i området er sørsamisk, og vår kultur og bærekraft! Den skal ikke under noen omstendigheter sorteres under noe annet enn viktig! I søknadene er det foretatt en vurdering av områder ut fra reindriften arealkart og datagrunnlag. Reindriftsutøvere med praktisk erfaring og lokalkunnskap i Saanti Sijte bør involveres i starten av prosjekter, da det er de som best kan vurdere følgene påvirkningene for reinen.

Saanti Sijte er fra før av berørt av store arealinngrep der store områder med beiteland forsvant, bl.a av oppdemming av sjøer. Reinen er en selektiv beiter. Dvs. at den velger ulike beiteområder og ikke minst forskjellige deler av en planter til forskjellige årstider. Når større beiteområder forsvinner er det ikke slik at den kan benytte andre områder på samme vis da sammensetningen av vekster er ulike fra område til område.

Forstyrrelser av menneskelig aktiviteter og rovdyr øker stadig. Og i forbindelse med anleggsvirksomhet vil reinen trekke unna området. Unnvikelsesadferden er noe som forplanter seg videre utover enn bare det området som blir berørt. I tillegg vil det også komme nye veier, dermed øker også aktiviteten av folk og hunder.

Vi mener at utbygging av Styttåa, Lauvåa og Løddølja får for store konsekvenser i vårt reinbeiteområde som fra før av er hardt belastet. Og vi vil ikke godta bygging av disse tre kraftverkene.

Vennlig hilsen
For Saanti Sijte

Laila Marielle Bergstrøm
-leder-

tlf: 922 66811 / 970 63580

E-post: saantisijte@gmail.com